

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Antonii Svcqv̄et E Societate Iesv Via Vitæ Æternæ

Sucquet, Antoine

Antverpiae, 1630

Cap. 10. de tentationibus

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54856](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54856)

CAPVT X.

*De Tentationibus gravi impedimento in
viâ vitæ.**Tentationū
utilis di-
uisio.*

NVNC de tentationibus agendum, earumque re-
medijs. Sunt verò illæ duplices, aliæ leves & bre-
ves, & hæ velut muscæ levi verbere manus dispelluntur.
aliæ graves, sed & breves, & his etiam extemplo forti
animo & dilectione repugnandum, propositorum &
votorum, si habeas renovatione, Christi velut præsentis
amplexum vel protectionem coram cælesti curiâ iteratâ;
vel coram Angelo Custode proposito innovato.

*Modi resis-
tendi.**Nota.*

Aliæ sunt graves ex naturâ ipsarum, & durant ali-
quamdiu; aliæ leves, sed tamen duratione suâ permo-
lestæ. his utile remedium spero futurum hujus dialo-
gi lectionem. Neque tamen talibus tum per diem cre-
bro affigenda cogitatio, nam ab illis divertere cogita-
tionem & mentis oculum valde salutare.

*Dialogus in tentatione legendus ex locis Scripturæ
concinatus.**Tentatio
pacē turbat.*

HOMO. Conturbant me cogitationes meæ, &
cùm antea in pace dormirem & requiescerem;
ecce nunc cor meum æstu magno, ventis contrariis
agitatur; nec credere nec sperare in Deo videor, lan-
guidus & torpescens; nil nisi terrena cogito, non placet
cælestia meditari, orare non delectat, sed fabulari; tri-
stitia impletur cor meum, & cantica mea versa in la-
mentationem. Numquid mare ego sum? si dixero, Cō-
solabitur me lectulus meus, & revelabor loquens me-
cum in strato meo; terreor per somnia, & cogitationi-
bus ipsis horrore concutior. quamobrem tædet ani-
mam meam vitæ meæ, parce mihi Domine: nihil enim
sunt dies mei.

*Amos 8.**Iob 10.**Iob 7.*

ANGE-

ANGELVS. Quare tristis est anima tua, & quare conturbas te? Tentatio te apprehendit, & venit super te tribulatio; sed animæquior esto, & scito hoc primum, tentationem esse quam jam pateris. *Psal. 41.*

HOMO. Non estimo equidem; aut certè gravior est quàm ut vincere queam.

ANGELVS. Nónne sentis rem in specie bonam tibi proponi à diabolo, & quasi ostendi; (nemo enim intendens, ut dicit Philosophus, ad malum vel minora bona operatur) & hâc velut illecebrâ ad peccatum detrahi, perturbarique te dicis, anxium esse & inquietum? hoc est tentari, & à concupiscentiâ tuâ abstrahi, & allici. En ab Evâ tuâ proponitur tibi pomû: cave ne accipias per Deum immortalem: latet sub melle venenum, venenum aspidum insanabile. *Deut. 32.*
Gen. 39.
Gen. 38.
Iud. 16.
Gen. 21.
2. Tim. 3.
Sap. 14.

Ægyptia mulier seu caro te invitat, ut castus Joseph fuge: aut velut Thamar allicit, aut ut Dalila importunitate & frequentîâ cogitationû fatigat, aut velut Agar rebellat; vigila & ora, ne intres in tentationem. forsân se jungit hosti tuo mundus seu peccator, exemplo & verbo provocans, & vel piè volentem vivere persequitur, vel creaturæ seducit amore: quippe, ut Sapiens, factæ sunt in odium & tentationem & muscipulam pedibus insipientium. Ergo ad Deum confugas supplex, & adverte quid, & quo fine ea proponat, Dei que gratiâ innixus, superare hostem poteris.

HOMO. Vix id sperare audeo, quid enim agam? si locutus fuero, non quiescet dolor meus; & si tacuero, non recedet à me: nunc oppressit me dolor meus, & ad nihilum redacti sunt omnes artus mei. collegit hostis furorem suum in me, & infremuit contra me dentibus suis, aperuit super me os suum, & exprobrans percussit maxillam meam. conclusit me Deus apud iniquum, & manibus ejus me tradidit. Ego ille quondam opulentus repente contritus sum, tenuit cervicem meam, confregit me, & posuit me sibi quasi in signum, circumdedit

Q 5

dedit

dedit me lanceis suis, & convulneravit lumbos meos; non pepercit, & effudit in terra viscera mea: terra, ne operias sanguinem meum, neque inveniatur in te locum latendi clamor meus.

*Fiducia in
Deo locada.
Psal 49.*

Isaia 36.

Job 6.

Ibidem.

Job 16.

*Attende
prævidentiã
Dei.
Job 5.*

ANGELVS. Ecce in celo testis tuus & conscius tuus in excelsis; immò verò tecum est in tribulatione, & à dextris tuis ne fortè commovearis. Invoça, ait, me in die tribulationis, & eruam te, & honorificabis me.

HOMO. Defecerunt oculi mei suspicientes in cælum excelsum, non est qui consoletur me: clamo ad Dominum, & non ex audit; sed sagittæ ejus in me sunt, quarum indignatio ebibit spiritum meum. Quis det ut veniat petitio mea? & quod expecto tribuat mihi Deus? quæ est enim fortitudo mea ut sustineam? aut, quis finis meus ut patienter agam? nec fortitudo lapidum fortitudo mea, nec caro mea ænea est. ecce non est auxilium mihi in me: & necessarii quoque mei recesserunt à me: semitam meam circumspexit, & transire non possum, & in calle meo tenebras posuit, destruxit me undique, & pereo, & quasi evulsæ arbori abstulit spem meam: dereliquerunt me propinqui mei, & qui me noverant, oblitii sunt mei.

ANGELVS. Nihil in terrâ sine causâ fit, & de humo non oritur dolor. deprecare Dominum, & pone ad eum eloquium tuum: qui facit magna & inscrutabilia, & mirabilia absque numero, qui dat pluviam super faciem terræ, & irrigat aquis universa: qui ponit humiles in sublime, & mœrentes erigit sôsperate: qui dissipat cogitationes malignorum, ne possint implere manus eorum quod cœperant: qui apprehendit sapientes in astutiã eorum, & consilium pravorum dissipat: per diem incurret tenebras, & quasi nocte sic palpabunt in meridie. porrò salvum faciet egenum à gladio oris eorum, & de manu violenti pauperem, & erit egeno spes, iniquitas autem contrahet os suum. Beatus homo qui corripitur à Deo, increpationem ergo Domini ne reprobet:

probes: quia ipse vulnerat, & medetur, percutit, & manus ejus sanabunt.

HOMO. Sed veni in altitudinem maris, & tempestas demersit me: quomodo exurgam? quis me liberabit? quomodo potero resistere tam longæ, tamque moleste tentationi, & adversus mundi principes tenebrarum, spiritualia nequitia?

ANGELVS. Ecce stas in viâ salutis, diffide tibi, & confide in Domino, dabitque tibi petitiones cordis tui. Fidelis est Deus, qui non patitur vos tentari supra id quod potestis. nonne hoc credis, quæ Veritas ipsa, & Sapientia locuta est?

HOMO. Credo utique, quia veritas est Deus, & mentiri non potest; sed eheu! quàm attenuata est virtus mea, dum toties me labi video, quodque nolo, hoc malum facere. Verumtamen credo, quia fidelis est, & non sinet me tentari supra vires: nec nisi volens succumbam: immò si voluero, faciam illius gratiâ cum tentatione proventum.

ANGELVS. Rectè; siquidem væ dissolutis corde, qui non credunt Deo, & idè non proteguntur ab eo: væ his qui perdiderunt sustentiam, & qui dereliquerunt vias rectas, & diverterunt in vias pravas, & quid facient cum inspicere cœperit Dominus? Qui timent Dominum, non erunt incredibiles verbo illius; & qui diligunt illum, conservabunt viam illius. Qui timent Dominum, requirunt quæ beneplacita sunt ei; & qui diligunt eum, replebuntur lege ipsius. Qui timent Dominum, custodiunt mandata illius, & patientiam habebunt usque ad inspectionem illius. Deprime cor tuum, & sustine; inclina aurem tuam, & suscipe verba intellectus, & ne festines in tempore obductionis, sustine sustentationes Dei: conjungere Deo, & sustine, ut crescat in novissimo vita tua. Omne quod tibi applicitum fuerit, accipe, & in dolore sustine, & in humilitate tuâ patientiam habe: quoniam in igne probatur aurum & argen-

psalm. 68.

Ephes. 6.

Fide Deo, nō

sinet te ten-

tari supra

vires.

1. Cor. 10.

1. Cor. 10.

Eccl. 2.

Confiden-

dum Deo.

argen-

argentum; homines verò receptibiles in camino humiliationis. crede Deo, & recuperabit te, & dirige viam tuam, & spera in illum. Respice, fili, nationes hominum, & scito, quia nullus speravit in Domino, & confusus est. *Haccine firmâ*, &c. ut supra pag. 8.

Eccli. 2.

Ysaia 12.

Psalms. 117.

*Attende
quis te ten-
tet.*

Apoe. 2.

Matt. 4.

2. Cor. 12.

*Peccati dura
servitus.*

*Vtile aperire
alteri tenta-
tionem.*

Eccl. 4.

HOMO. Scio, scio, & credo, quia non est qui manfit in mandatis illius, & derelictus est; neque invocavit illum, & despexit illum, fortitudo mea, & laus mea Dominus, & in nomine ejus despiciam omnes inimicos meos.

ANGELVS. Attende verò quis sit qui te invitat ut deficias à semitâ rectâ. nōne teterrimum vitium, quod ex nunc priusquam te captivam teneat, animæ vires labefactat, eamq̄, rebus terrenis immergit, captivam reddit, & manifestè à salute suâ abducit? Illinc verò virtus ad se vocat, opem promittit, ut in amœnam cæli viam & palatium deducat, victoriis celebrem efficiat, tentationibus meritum augeat, diligentiam & humilitatem. Vide igitur, cui parere velis, aspice & attende quod vincenti tibi dabitur manna. & ut olim Salvatore, etiam tibi Angeli ministrabunt.

CHRISTVS. Imò verò, si superaveris generosè tentationem, non tantum ab ea deinde liber eris, sed & aliū in ea juvare poteris, & adversus alia peccata munieris. Nōne Paulus ait, Datus est mihi stimulus carnis meæ, ne magnitudo revelationū extollat me? Et verò suaderesne alteri, peccato illi consentire? nōne vides hīc velut illecebra, te in abyssum trahi miseriarū? scis enim eum qui facit peccatū, servum esse peccati. O quā dura servitus est, quæ hominē tot tantisque involuit calamitatibus! Cui verò servitur? carni, & inexplebili sensuū cupiditati. Quemadmodū autē servus, si dominari incipiat, intolerabilis est, Ita caro vestra. Citò autē tentationis scintillam excute, aperi amico fideli hostiles technas: vā enim soli, quia cūm ceciderit, non habet sublevantē se. Et si quispiam prævaluerit contra unū,

duo

duo resistent ei. Et: Frater qui adjuvatur à fratre quasi *Prov. 18.*
civitas firma.

ANGELVS. O quot gemitibus & lacrymis, si feceris, si
confenferis, non factum non cogitatum optabis, & serâ
forfan pœnitentiâ! quin igitur maturè sapis? hodie si vo-
cem Domini audieris, noli obdurare cor tuû. Quid di-
câ de iudicio illo terribili? nōne puderet te hujusmo-
di cogitationem tuam toti orbi patefieri? Quid respon-
debis Domino, qui te jâ per me monet? quid mihi, qui
jam assiduè te exhortor? quid excusare poteris?

HOMO. Certè nihil: video enim malum esse si hoc
agam; & si verè ac sincerè judicare voluero, hoc pacto
me legem Dei mei, & consilium ejus despiciere.

ANGELVS. Si ergo in æternitatem cogitatione trans- *Cogita æter-*
ieris, quid tristius ibi erit, quàm momentaneâ volupta- *nitatem.*
te æterna emisse tormenta, & perdidisse gaudia sempi-
terna? Memorare ergo novissima tua, & in æternû non *Eccli. 4.*
peccabis. Neque existimes te esse solum in hoc certa-
mine: aspice Sanctos, quomodo Antonii, Pauli, To-
biæ, aliiq̃ue exerciti fuerint, & quàm sint, eò quòd viri-
liter certaverunt, toto orbe nominati, nemo enim co- *2. Tim. 2.*
ronatur nisi qui legitimè certaverit. Imò Beatus, ait *Jacob. 1.*
S. Jacobus, qui suffert tentationem; quoniam, cû pro-
batus fuerit, accipiet coronam vitæ. Esto verò post hâc *Quies animâ*
vitam nulla superesset, nōne melius est animo tran- *quaranda.*
quillo vivere, & beatè, quàm aut turpibus, aut aliis co-
gitationibus animam fœdari, inquietam & perturba-
tam reddi? Ecce, ut dixi, jam experiris quantas hostis
molestias tibi creet, etiamsi nec dum intra animæ tuæ
portas admissus sit. Quid faceret, ô miser! quam stra-
gem ederet, si ut in capta urbe cordis tui grassari liceret?
omnia ibi ferro flammaq̃ue vastaret.

CHRISTVS. Quid invenisti in me iniquitatis, quia e- *Jerem. 23.*
lógare te vis à me? Transite, ait Propheta meus, ad insu-
las Cethim, & videte: & in Cedar mittite, & cōsiderate
vehemēter, & videte si factum est ejuscemodi. si muta-
vit

*Peccator est
idololatra.*

*Præsentia
Dei.*

*Dei & dia-
boli Anti-
thesis.*

Apoç. 3.

Ierem. 2.

Luc. 12.

Heb. 10.

vit gens deos suos, & certè ipsi non sunt dii: populus autem meus, & tu mutares gloriam tuam in idolum? Obstupescite cæli super hoc, & portæ ejus desolamini vehementer. Nonne meritò idolum vocatur id, propter quod me despiceres, qui te creavi & exaltavi, & lavi in sanguine meo? Anne ut voluptate brevi fruaris, despiciere potes omne consiliū meum? & nihil valere apud te omnia beneficia mea, ut hoc uno, quod dæmon offert potiaris; nihil promissa, ut fallacis mundi gaudiis ad momentum exultes? Obstupescite cæli super hoc, & portæ ejus desolamini vehementer. Nonne vides quàm illa fœda, quàm fluxa gaudia? enumera generationes singulas, & vide quot millia sint, qui iisdè inebriati fuerunt, & aut miseri postmodum perierunt, aut multis lacrymis & doloribus vix tandè brevem voluptatem expiârunt. Denique memento te stare in conspectu meo, Judicis tui, Domini tui, Regis regum, & tu audebis illudere mihi, spernere jussa mea? Ego te hinc invito æternis præmiis; & diabolus indè suppliciiis. ego pro te sanguinem fudi, & mortè subii, ille nihil nisi mortè tuâ spirat. ego te creavi; & ille destruere nititur; & prævalere adhuc poterit? Ego permisi, ut tentareris, ut probarem te, infidelis esses, nec ne. Vide igitur, ut corâ me, & universâ curiâ meâ id ostendas: aut citò veniam tibi, quasi vir armatus, & effundâ iram meâ in te, & videbis quòd amarum sit tibi dereliquisse Dominum Deum tuū. neque tibi promittas pœnitentiæ spatium: tot repentini aliorum casus satis te monent, & dixisse me, Quâ horâ non putatis filius hominis veniet. Frustrâ ergo tibi blâditis de spatio pœnitentiæ, qui coacervas tibi irâ & vindictam meam: neque potes tibi veniæ spem, & misericordiæ magnitudinem proponere, qui jam sponte corâ me hortante, monente, comminante, rogante, tantillū omittere non vis, aut facere. Justa sunt judicia mea, & omnes viæ meæ æquitas: & horrendum esse scias incidere in manus Dei viventis. *Credo tibi, ut supr. pag. 7.*

Oratio

Oratio contra tentationem.

Etiamsi vehementer sollicitet me ista tentatio, ecce corā te, Deus meus, propono per gratiam tuā, nullā ratione consentire: & scio liberum esse me, neque compelli posse: sed etsi fortē surrexerit aliqua cogitatio, protestor coram te, & curiā tuā, me ratum non habere, quod contrarium quocumque modo est decreto huic meo, & voluntati tuæ. Non est volentis, neque currentis, sed (scio) tui miserentis: atque in te, Domine, transgrediar murum, & spernam in surgentes in me. Obsecro te, adjutor meus esto, ne derelinquas me, neque despicias me, Deus meus. Non enim est tanta fortitudo nostra, ut resistere possimus absque te; sed pone me iuxta te, & cuiusvis manus pugnet contra me. Tu dixisti, Cum ipso sum in tribulatione; ecce tribulor, adesto mihi unica spes mea. Tentas me an verē amem te, & video non posse me tentari supra id quod possum; cum omnia in pondere, numero & mensurā ab eterno à te ordinata sint. Cur igitur pusillanimis ero, cum tu desuper adstes mihi, virtus mea & fiducia mea? O quantum illa crescit voce illā tuā: Ecce ego vobiscum sum usque ad consummationem seculi. Verāne es veritas, & fallere potes, o fidelitas: verē non potes. Exalta in fortitudine vocem tuam tu qui evangelizas Sion, o anima mea, exalta, noli timere. Ecce Deus noster Christus IESVS, ecce Dominus Deus in fortitudine venit, & brachium ejus omnibus dominabitur. Ecce merces ejus cum eo, opus illius coram illo. Sicut Pastor gregem suū pascet, & quidem verē, verissimē corpore & sanguine suo, in brachio suo congregabit agnos, & in sinu suo levabit, scietas ipse portabit. Ita fac, amantissime IESV, ita fac, & sonet illa vox tua in auribus meis, qua de te Domino meo erat: Ecce servus meus, suscipiam eum, electus meus, complacuit sibi in illo anima mea, dedi spiritū meum super eum. Da mihi, obsecro, spiritum bonum & suavem, sicut tuus est: Et si dicat justitia tua, non permanebit Spiritus meus in hoc homine, quia caro est; respondebit bonitas tua & fiducia mea: Scriptum est de te, o amor, non clamabit neque accipiet personas, nec audietur vox ejus foris: Calamum quassatus non conteret, & linum fumigans, quod sum ego, non exstinguet.

Actus firmi
propositi.

Rom. 9.
Humilitas
cum fiducia
in Deū,
Psal. 17.
Psal. 26.
1. Par. 20.
Job. 17.
Psalm. 90.

Præparatio
ad Communionē.

Esa. 40.

Esa. 41.

Rom. 6.

guet. *Conserva ergo me, Domine, quoniam Deus meus es tu; vindica sanguinem tuum de inimicis tuis. Agnosce figmentum tuum & fragilitatem meam, & fac me vas in honorem, nec sinas me fieri vas in contumeliam magni nominis tui. Nolo exhibere membra mea arma iniquitatis; sed anima mea seruiet tibi, & omnia interiora mea dicent, Domine, quis similis est tibi? scio enim quia post tempestatem tranquillum erit, & cum iratus fueris, misericordia recordaberis. & tunc latabitur & dilatabitur cor meum, & cantabo tibi gloria mea: quia in nomine tuo spreui insurgentes in me. Tunc in templo anime mee suspendam spolia de inimicis meis, & idola voluntatis mee sacrificabo tibi, & confitebor nomini tuo, Domine, quoniam bonum est; quoniam ex omni tribulatione eripuisti me, & super inimicos meos despexit oculus meus.*

Psal. 53.

Pici Miran-
dula spiri-
tualis pu-
gnæ arma
12.

*Quid mihi illudis voluptas brevis & exigua,
Cum sequantur dolor & angustia,
Supremum detrimentum anime,
Sic hac vita somnium & stultitia?*

*Ecce, mors propè latitat in januâ,
Reatus forsan erit sine gratiâ,
Æterna pœna & retributio.
O quàm digna hominis conditio!*

*Pax dulcis munda conscientie,
Tot dona Dei celestis gratie,
Tormenta crucis Christi horrida,
Sanctorum gesta tot conformia,*

*Vbi tot sunt anime subsidia,
Nisi sponte ruam ex dementiâ,
Nisi me tradam dira insania,
Inanis erit per te orci potentia.*

O JESV spes & amor meus, & omnia. Amen.

P R A X I S.

Regula duodecim Ioannis Pici Mirandula partim excitantes, partim dirigentes hominem in pugnam spirituali.

Primò, si homini videtur dura via virtutis ob pugnam assiduam, advertit plura esse in quavis viâ aliâ, dura, adversa, tristia.

Secundò, consideret in mundo diuturna bella, & æmuletur constantiam.

Tertiò, recorderetur stultum esse credere posse ad cælum perveniri aliter, quàm per violentiam, cum Christus vim regnum cælorum pati dicat, & per crucem obtinuerit.

Quartò, gaudeat conformari Christo: & cum sensibus suis vim faciet, cogitet cui parti crucis conformis sit.

Quintò, confidat in virtute Christi, qui dixit: Confidite, ego vici mundum.

Sextò, unâ tentatione superatâ aliam expectet, eum dæmon semper circumcat.

Septimò, non tantum diabolus vincendus est, sed faciendus tum tentatione proventus, ac tentatio accipienda, v. g. superbia, ut ad humilitatem adhortatio & invitatio.

Octavò, dum pugnas, pugna quasi perpetuam deinde pacem habiturus, quia sæpè generosis animis Deus hoc largitur: sed cum vicisti, geras te quasi mox pugnaturus.

Nonò, fuge semper occasiones peccati.

Decimò, principis occurre.

Undecimò, cogita dulcius esse vincere tentationem, quàm peccatis consentire: atque ita compara dulcedinem victoriae, dulcedini peccati; non pugnam voluptati.

Duodecimò, ne putes à Deo te derelictum, aut ei ingratum. justos enim probare solet, sed humilia in primis spiritum tuum, ne ruas in superbiam.

Alia praxes ac remedia.

Primò, observa præsentissimum esse remediũ fingere sese inter Christum & diabolum, uti in imagine est, utriusq; in nos merita, affectum, &c. perpendere; & mox opem Domini implorare, atque occasiones vitare. Sic Lotho dictum, ut statim è Solomã egrederetur, & in monte salvum se faceret. Eoque item pertinet à tentatione ejusque materiã memoriã & imaginationem avocare; sive occupatione, sive cogitatione, quam aliquãdo quis abripi solet; ut esset casus tristis, aut admirabilis,

R

vel

*Via crucis est via cæli.**Superata tentatio virtutem oppositam confert.**Victor non victus gaudet.**Deus tentando nos probat.**Tentatus inter Christum & diabolum medius.**Gen 19.**Animus in tentatione divertentibus.*

vel ejusmodi. Id maxime in carnis tentatione, scrupulis, & molestioribus tentationibus blasphemia, &c. locum habet: uti etiam in minutis ac frivolis, quæ ut muscæ, non gladio, non hasta, abigendæ, sed lemi flatu: aut certè negligendæ, ut canis latratus ab equite solet, suaviter enim equitat quem gratia Dei portat. Avertat ergo se suaviter, oculosque ad Deum convertat absque perturbatione: & actu uno, si libet, contrariæ virtutis elicit, vel potius amoris Dei, qui omnia complectitur, pergat in viâ stadioque virtutis.

Matth. 26.
*Oratio tentationis re-
melium.*
Ab c. 2.

Secundò, confugiendum ad orationem. Orate, ne intretis in tentationem, ait Dominus: neque ab eâ desistendum, donec redeat tranquillitas. Ita Dominus in horto oravit, donec ab Angelo confortaretur; neque deerit ipse, si quis perseveraverit, quia veniens veniet, & non tardabit.

Psal. 120.
*Præsentia
Dei tenta-
tionis reme-
dium.*

Tertiò, mox ut tentatio ingruit, elevandus saltem oculus in Deum præsentem, cum David dicente: Levavi oculos meos in montes, unde veniet auxiliû mihi. Cogitatio autem ea sic suscipienda est: Ecce Deus videt hanc tentationem, & permisit, certoque certius non patietur me tentari supra id quod posui, sed in tantum, ut, si velim, facere queam cum tentatione proventum. Tentat me Deus, & probat an sim fidelis, ut, si sponsus sinat tentari pudicitiam sponsæ; Rex fidem ducis sui: & si hic sciret se superari non posse, nisi omnino vellet, & simul à Rege videri, qualiter putas se gereret? dic itaque cum Regio Prophetâ: Etiam si consistant adversum me castra, non timebit cor meum; dæmon siquidem violentius, ut femina, quo timidiores nos reperit, minulque Deo confidentes, insultat: qui que gigas & leo est torpido, fidenti in Deum nanus & formica apparet, ut in Vitis Patrum narratur.

1. Cor. 10.
*Deus probat
nos.*

Psal. 26.

Vita Patrum.

*Patientia
nec firmitas.
Gregor.*

Quartò, patientia etiam necessaria est: nam impatientia superbiæ manifestum argumentum, iram Dei provocat: ut aperte ait Gregor. Qui appetit plenè vitia vincere, studeat humiliter purgationis suæ flagella tolerare, cum Deo enim contendere non possumus, nec dicere ei. Cur sic facis?

August.
*Crucifixus
tentationi
resistit.*

Quintò considera, Christum velut crucifixum: stringe illi, eiusque pedes osculare, & lateri adhære: nihil præstantius reperit S. August. quàm eum amplecti, intueri, & protestari, & avertere hoc pacto cogitationem: itaque cum adversario non contendere, sed eundem contemnere: nonne enim potius est loqui eam Deo postulando adiutorium, quàm cum dæmone præliari?

Climach.

Sextò, cum primum poteris, explica tentationem Patri spirituali: nullum præsentius remedium omnium sanctorum Patrum iudicio, adeò ut Climachus referat olim Religiosos etiâ tabel-
las

las circumtulisse, ut incidentes cogitationes annotarent, quas deinde aperirent: additque, qui cæcum duce, pastore gregem, viâ ignarum ductore, infan- tē patre suo, agrōtum medico, gubernatore navim destruit & fraudat, utriusque periculum parat: qui verò sine Patris auxilio contra spiritus nequā pugnare nititur, ab illis occiditur. Idcirco in confessione utiliter tentationes aperiuntur, non quòd sint peccata, sed peccatorum semina: quæ hoc pacto opprimuntur in semine. Id tamen consilii, nec scrupulosi, nec mulieribus passim dederim, neque iis qui pusillanimes sunt, ut minuta scilicet confitentur.

Septimò, principiis obstandum strenuè, & portæ obseradæ sunt memoriæ ac voluntatis nostræ; atque, ut ita loquar, pes suspendendus, id est, affectus, donec perspicuè constet quid vel- le oporteat. Beatus, ait Propheta, qui tenebit & allidet parvulos Babylonis (scilicet pravos instinctus) ad petram, id est, Christum JESVM.

Dici non potest, quantum præsidium, memoriæ mox purgare noxiis cogitationibus, & vitare omnē admōitionem rei cupitæ: atqui, ut id rectè fiat, bonis ea cogitationibus ex iis quæ videmus & audimus efformatis, præoccupanda est virtutis studio.

Octavò, occurrendum tentationi, & (ut dici solet) arma paranda in tempus belli. Considerabis igitur (quod iterum monui) ad quæ vitia sis magis propensus. v. g. superbiam, &c. illiq; occures. Primò, frequenter de ejus turpitudine, & virtutis contraria pulcritudine cogitando. Secundò, de ea loquendo. Tertio, actus contrarios humilitatis exercendo. Idem in aliis faciendum existima.

Nonò, vitanda omnis tristitia & inquietudo animi: quia uti ortâ tempestate tenere cursum difficile; & cum seditione omnia commoventur, consilia maturè capi nequeunt, sed in arenâ, ut dici solet; neque hosti commodè resisti: ita prorsus in animâ contingit. Curandum igitur ante omnia. Primò, ne appetitu boni alicujus, aut odio mali inquietetur, oratio negligatur: committendaque omnia divinæ providentiæ, & illius una voluntas desideranda: nescis enim quâ viâ eundem, quid expediat. quid ergo meritò anxie petis, aut times? aut de quo immoderatè gaudes, aut doles? id fortè maxime noxium, quod maxime appetis; & contrà. Secundò, suaviter, ordinatè, non anxie adhibenda sunt ea, quæ necessaria maturè judicantur, ut id quod optamus consequamur. Tertio, utile erit, confessario aut amico, vulnus hoc aperire; neque si lapsus quis fuerit, ideò perturbationi locum dare convenit, aut asperius in se invchi,

*Aperiendæ
tentationes
Patri spiri-
tuali.*

*Psalm. 136.
Initio obsi-
stendum &
animus præ-
occupandus
virtutis stu-
dio.*

*Animi mala
propenso
considera-
tione refrē-
nanda.*

*Animi quiet
conservanda.
Nota.*

Nota.

sed humiliter ad Dei thronum confugiendum, & gratiæ agendæ, quòd graviora quis non commiserit Dei beneficio, atque manu sustentante: quod alias procul dubio futurum erat.

Alia praxes, seu remedia contra vitia Capitalia.

*Vita Christi
ejusq; doctri-
na est anti-
dotum con-
tra omnia
vitia.*

Luc. 18.

Matth. 5.

Luc. 6.

Matth. 5.

Matth. 5.

Matth. 11.

Psal. 118.

Psal. 26.

CONTRA SVPERBIAM vide humilitatem Christi, & miseriam ac malitiam nostram; ejusque auxilio implorato sententiam aliquam animo versa velut antidotum & amuletum. Quid fui, sum, & ero? Omnis qui se exaltat humiliabitur, & qui se humiliat, exaltabitur.

CONTRA AVARITIAM valet paupertas Jesu Christi, qui propter nos pauper factus est, cum dives esset. Audi illum, & si credis asserenti, vicisti: Beati, ait, pauperes spiritu, quoniam ipsorum est regnum caelorum. & rursum: Vae vobis divitibus, qui habetis hic consolationem vestram.

EXPVGNALVXURIAM, intuendo Christi Jesu puritatem: virgo enim fuit, virginem elegit matrem. Agnus immaculatus: & qui illum sequuntur quocumque ierit, virgines sunt. Si vero voluptas trahat, audi pronuntiantem: Beati qui lugent, quoniam ipsi consolabuntur: & dico: O Jesu crucifixe, o vera delectatio, libera me, o dulcedo ineffabilis, per sanguinem tuum a caeco hoc, infami, inextricabili & aeterno malo. Amen.

CONTRA INVIDIAM, Christi charitas stabit: qui pro inimicis mori dignatus est. Deum ergo sic appella: O Deus meus, ex te, in te, & pro te sunt omnia; da mihi charitatem veram: etenim in hoc cognoscent omnes quod discipuli tui sumus, si dilectionem habuerimus ad invicem.

DAMNAT GVLAM Christus, in cruce felle & aceto potatus aspice in eum, & sanabere, & audi dicentem: Beati, qui esuriunt & sitiunt justitiam, quoniam ipsi saturabuntur.

MODERARI IRAM discè à Christo patiente, & tam longanimi super innumeris hominum malis & blasphemis: sic enim ille voluit: Discite, ait, à me, quia mitis sum & humilis corde.

SI ACEDIA TE OPPVGNAT, considera Jesum bajulantem crucem, & quanta pro tua salute fecerit; audi dicentem, In laboribus à juventute meà.

In omni tentatione hac oratiunculâ uti potes.

Tentas me, Domine, an amem te, neque tamen ultra id quod possum. Scio, quòd sine gratia tua spernerem te, o omne bonum, ut terrimo hosti placerem: eternum luiturus; momentaneum gaudium, at juravi & statui custodire judicia justitiae tuae. Adjutor meus esto, ne derelinquas me, neque despicias me.

Alia

Alia remedia.

PRIMÒ, manè cogitationes, verba, & actiones illius diei pro-
spice quoad potes: atq; eas ad Dei gloriam dirige, cum pro-
restatione coram Deo, & curiâ ejus, & Angelo Custode nomi-
natum, quòd ne minimo quidem peccato tantam majestatem
offendere sciens eo die velis, ac mortem potiùs obire.

*Matutina
deliberatio
malum præ-
ueniens
utilis.*

Secundò, contere toto corde, & nominatim de peccato, si
fortè aliquando commisisti ad quod tentaris, & abnega rem il-
lam, quæ est occasio & objectum peccati: hic enim est funis,
quo quis trahitur in interitum, præscindendus omnino: nec re-
fert an affectus & sensus maneat. voluntatem enim Deus in-
spicit, seu in bono, seu in malo, quam & solam coronat aut
damnat. Neque te commoveat hostis importunitas: nemo læ-
ditur nisi à seipso etiam in hac pugna.

*Contritio de
precedente
peccato.*

Tertiò, accipe clypeum fidei, & illius actum exerce etiam
recitando attentè Symbolum. dura cervix esset, quæ tãtis in eo
recensitis beneficiis non flecteretur: ideoque in horâ mortis
pronuntiari consuevit: idque est quod Apostolus suadet, assu-
mere clypeum fidei, in quo possimus omnia tela nequissimi
igneâ extinguere. Secundò, spei in Deum actum elice, & diffi-
dentia tui. Tertiò, charitatis. quod breviter sic facies: Credo
Domine, & in te spero; & toto corde te diligo: ex te enim, & pro
te, & in te sunt omnia.

*Actus fidei,
spei & ca-
ritatis ten-
tationes ex-
tinguunt.*

Quartò, invoca Sanctos, qui virtute contraria claruerunt, &
maxime B. Virginem, quæ verè castorum acies ordinata. Per
immaculatam conceptionem eam rogasse in gravi luxuriæ lu-
cta, multis salutare fuisse, usu compertum est.

*Sanctorum
invocatio.*

Quintò, neminem judica de ullo vitio: quia verissima illa
sententia: In quo tu alterum judicas, in eo teipsum condemnas.
& ferè nemo est qui id expertus non sit. Justo siquidem judicio
simili punitur tentatione, qui alium severè judicat & damnat.
Ita in Vitis Patrum, cum adolescens durè à seniore, cui
tentationem aperuerat, correptus esset, ab eadem pulsatus fuit
senex, ac tantùm non superatus. misericordes verò
diam consequentur. *Dignatus es, &c. ut sup. pag. 10.*

*Rom. 2.
Alium faci-
le de al. quo
vitio judi-
cans in id m-
ferè semper
incidit.
Vite Patri.*

JACVLATORIÆ.

Domine vim patior, responde pro me. *Isaiæ 38.*
In te, Domine, speravi, non confundar in aeternum. *Psal 30.*
In nobis, Domine, nõ est tanta fortitudo, ut possimus huic multitudini
resistere, qua irruit super nos: sed, cum ignoremus quid agere debeat
mus, hoc solum habemus residui, ut oculos nostros dirigamus ad te.
Deus in adiutoriũ meũ intende, Domine, ad adjuvandum me festina. *2 Paral. 20.
Psal 69.*

R 3

Erige

- Pfal. 58. *Eripe me de inimicis meis, Deus meus, & ab insurgentibus in me libera me.*
- Pfal. 53. *Deus in nomine tuo saluum me fac, & in virtute tua iudica me, quoniam alieni insurrexerunt in me, & fortes quaesierunt animam meam.*
- Pfal. 30. *Illustra faciem tuam super seruum tuum. saluum me fac in misericordia tua.*

CAPVT XI.

De Impedimento Acedie submovendo per ardens profectus, & orationis desiderium, ad quod excitandum septem considerationes seu stimuli proponuntur.

Desiderium fervens optimū orationis condimentum.

Isaia 26.

Pfal. 81.

Ecc. 10.

Septem considerationibus id excitandum.

Jerem. 48.

2. Cor. 9.

QUEMADMODUM fames non tantum est optimum ciborum condimentum, sed etiam ut corpus reficiatur plurimum confert: ita desiderium fervens, pietatis studium & exercitationes pias mirifice commendat ac promovet, maxime vero orationem; cumque eam praecedat, magnam condit suavitatem, & fructuosam animam efficit. Huiusmodi certe habebat Isaia dicens, Anima mea desideravit te in nocte, sed & spiritu meo in precordiis meis de mane vigilabo ad te. Excute igitur torporem omnem in virtutis exercitiis: dilata ante orationem desiderio os tuum, & implebit illud Dominus, & dabit tibi petitiones cordis tui.

Si vero torpidus fueris, vide ne tibi accidat, quod viatori tardo & ignavo; is enim laborat & lassatur, & in urbem non pertingit, juxta illud: Labor stultorum affliget eos, qui nesciunt in urbem pergere.

Ad desiderium hoc perfectionis acuendum cum videbitur, juvare poterit aliqua ex his septem considerationibus quae subjicientur. Sic quoties remitti animum ad pietatis exercitia & torpescere senties, ex istisdem collige unde eum promptum & alacrem in divinae Majestatis obsequio reddas. Maledictus enim homo est qui facit opus Dei negligenter: hilaremque datorem